

RIKTLINJE

Mottagande av nyanlända barn och elever i Nackas förskolor och skolor

Dokumentets syfte

Tydliggöra regelverket om mottagande av nyanlända barn och ungdomar i Nackas förskolor och skolor per skolform samt Nacka kommuns tillämpning av regelverket.

Dokumentet gäller för

Chefer, tjänstemän och politiker i kommunen som har ansvar för nyanlända barn och ungdomar i kommunen.

Nacka kommuns ansvar

Skollagen reglerar vilket ansvar kommuner har för barn och elever som inte är folkbokförda i Sverige och som vistas i en kommun. Regelverket ser olika ut beroende på vilken anledning barnet och barnets vårdnadshavare vistas i landet och vilken skolform det gäller. Regelverket beskrivs nedan och under respektive skolform.

Utöver lagstiftningen på området vill utbildningsnämnden tydliggöra att för dessa barn och ungdomar gäller samma regler och rättigheter som för folkbokförda i Nacka. I Nacka finns inga centrala förberedelseklasser utan nyanlända elever integreras direkt i ordinarie verksamhet. Vårdnadshavare/gode män till nyanlända barn ska därför välja förskola eller skola på samma sätt som folkbokförda i Nacka gör. Det innebär att de ska göra ett aktivt förskole- eller skolval. Likaså ska nyanlända ungdomar tillförsäkras en plats på Introduktionsprogrammets språkinriktning.

Kommunen måste tillse att dessa barn och ungdomar erbjuds plats i förskola, grundskola eller gymnasieskola. Kan inte plats erbjudas i någon skola har Valfärd skola ett särskilt ansvar att ordna en placering. Likaså har Valfärd skola ett särskilt ansvar för nyanlända ungdomars rätt till en plats på Introduktionsprogrammets språkinriktning, oavsett vilken skolbakgrund eleven har.

Barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige och vistas i Nacka av nedanstående anledningar har enligt lag Nacka som sin hemkommun. De och/eller deras vårdnadshavare ska då vistas här på grund av

1. asylskäl,
2. tillfälligt uppehållstillstånd,
3. uppehåller sig i landet utan myndighetsbeslut eller författning (papperslösa/tillståndslösa),
4. arbete/studier enligt EU-rätten, avtal med EES-länder eller Schweiz,
5. utlandssvenskar där minst en förälder är svensk medborgare,
6. arbete på ambassad eller konsulat även utanför EU-rätten etc.

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
UBN	2016-11-09	Utbildningsnämnden	Utbildningsnämnden	Susanne Nord

Nacka kommun har som sagt samma ansvar för att ordna förskole- eller skolplacering för dessa barn och ungdomar som för folkbokförda barn och ungdomar – utifrån gällande lagstiftning per skolform. Vilka regler som gäller för respektive skolform anges i respektive skolformskapitel.

Om en skola vill ta emot ett barn eller ungdom som inte hör till ovanstående kategorier, eller utöver de begränsningar som finns i skollagen, står det förskolan eller skolan fritt att göra det.

Rätt till förskola

Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande genom att stimulera barns utveckling och lärande och erbjuda barnen en trygg omsorg. Förskolan har en egen läroplan med mål för barnens utveckling. Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

Alla barn mellan 3-6 år har rätt till allmän förskola motsvarande 525 timmar per år, vilket innebär 15 timmar i veckan förutom under skolloven. Rätt till fler timmar i förskolan har barn mellan 1-6 år vars vårdnadshavare arbetar, studerar eller är arbetssökande.

Om barnets familj är asylsökande eller om vårdnadshavarna vistas här med tidsbegränsat tillstånd ska de kunna visa att de har tillstånd av Migrationsverket att arbeta och därmed ha rätt till mer än allmän förskola. Tillståndet ska finnas på det s.k. LMA-kortet som Migrationsverket utfärdar, koden AT-UND ska då finnas på kortet.

Det är bara personer som är folkbokförda i Sverige som har rätt att läsa svenska för invandrare (sfi).

Välja förskola i Nacka

För att kunna välja förskola i Nacka krävs att vårdnadshavare och barn har personnummer. De som saknar svenskt personnummer skickar in någon form av legitimation för var och en i familjen samt adressuppgift till utbildningsenheten som därefter kan registrera vårdnadshavare och barn. Legitimation kan vara passkopia, kvitto på asylansökan, LMA-kort eller kvitto på ansökan om uppehållstillstånd. Adressuppgifter kan vara kopia på köpekontrakt, hyreskontrakt, intyg från förläggning eller intyg från den person som familjen bor hos om de är inneboende.

För arbetande asylsökande vårdnadshavare och för de arbetande vårdnadshavare som vistas här med tillfälligt uppehållstillstånd måste kopia på LMA-kortet eller kvittot på ansökan om uppehållstillstånd uppvisas för förskolan med Migrationsverkets dossiernummer och koden AT-UND synlig.

För de vårdnadshavare från annat EU-land, EES-land eller Schweiz som vistas här måste arbetsgivare uppges eftersom uppgiften behöver anges på kommunens ansökan om statsbidrag.

När registreringen är gjord skapar utbildningsenheten ett konto i Nacka24 och skickar inloggningsuppgifter till vårdnadshavare på den adress som uppgetts, mejladress går också bra, och nu kan ett förskoleval göras. Biblioteken eller receptionen i Nacka stadshus kan hjälpa till om det behövs.

Rätt till grundskoleutbildning

Alla barn som vistas i Sverige av skäl som angivits ovan har rätt att gå i grundskola. Barnen har även rätt att gå i förskoleklassen, med undantag för barn till ambassad- och konsulatpersonal utanför EU. Rätten till skola gäller även elever som vistas utan tillstånd.

Nacka har inga centrala förberedelseklasser. Nyanlända barns vårdnadshavare/gode man ansöker därför om skola enligt samma regler som övriga kommuninvånare. Det betyder att de som alla andra ska göra ett aktivt val av skola.

När eleven är antagen till en skola ansvarar rektor för att en kartläggning av elevens kunskaper genomförs inom två månader. En sammanvägning av elevens kunskaper, ålder och personliga förhållanden ska ligga till grund för i vilken studiegrupp och vilken årskurs eleven placeras i.

En elev vars vårdnadshavare har ett annat modersmål än svenska har rätt att få modersmålsundervisning i detta språk. Denna rättighet gäller om språket talas i hemmet och eleven har grundläggande kunskaper i språket. Om eleven behöver få undervisning på sitt modersmål, studiehandledning, ska eleven få det.

Välja skola i Nacka

Liksom till förskolan krävs personnummer för att kunna göra ett val. Saknas svenskt personnummer ska någon form av legitimation skickas in för var och en i familjen liksom adressuppgift till utbildningsenheten. Därefter kan vårdnadshavare och barn registreras. Legitimation kan vara passkopia, kvitto på asylansökan, LMA-kort eller kvitto på ansökan om uppehållstillstånd. Adressuppgift måste också uppges. När det gäller ensamkommande barn skickar barnets gode man in en kopia av registerutdraget för ställföreträdarskap.

För asylsökande elever och för de elever som vistas här med tillfälligt uppehållstillstånd, måste Migrationsverkets dossiernummer uppges till utbildningsenheten. Elever som vistas här utan tillstånd har med självklarhet inte något aktuellt dossiernummer och ska inte heller uppge något tidigare dossiernummer som inte längre är giltigt.

För elever med vårdnadshavare från annat EU-land, EES-land eller Schweiz som vistas här måste arbetsgivare anges eftersom dessa uppgifter måste anges på den ansökan om statsbidrag som kommunen gör.

När registreringen är gjord skapas ett konto i Nacka24 och inloggningsuppgifter skickas till vårdnadshavare på den adress som uppgetts, mejladress går också bra, och nu kan ett aktivt skolval göras. Biblioteken eller receptionen i Nacka stadshus kan hjälpa till om det behövs.

Nackas kommunala och fristående grundskolor ska rapportera till utbildningsenheten senast den 15:e varje månad om platstillgång så att vårdnadshavare kan få information om var lediga platser finns. Nackas kommunala skolor är som tidigare påpekats skyldiga att erbjuda skolplats om placering inte går att ordna på annat sätt.

Från och med den 1 november 2016 kommer fristående skolor att få avsätta fem procent av det totala elevantalet för nyanlända barn som inte hunnit bo två år i Sverige innan läsåret börjar. Skolorna kan därmed göra avsteg från ordinarie antagningsregler.

Rätt till gymnasieutbildning

Ungdomar som vistas här av asylskäl, har tillfälligt uppehållstillstånd eller uppehåller sig i landet utan myndighetsbeslut (tillståndslösa) har rätt att gå i gymnasieskola om de påbörjat utbildningen före 18 års ålder. Ungdomar som vistas här p.g.a. deras vårdnadshavares anställning vid ambassad eller konsulat utanför EU har inte rätt till gymnasieutbildning. Övriga ungdomar har rätt till gymnasieutbildning.

För ungdomar som inte kan svenska är det Introduktionsprogrammets språkintrouktion som är aktuellt till att börja med. Syftet med språkintrouktion är att ungdomar, som nyligen har anlänt till Sverige och som inte har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett nationellt program, ska få en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket som möjliggör för dem att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning.

Välja gymnasieskola i Nacka

Utbildningsenheten och gymnasieskolorna har kontinuerlig kontakt om platstillgång och utbildningsenheten informerar den sökande eleven om vilka skolor som har lediga platser på Introduktionsprogrammets språkintrouktion. Vårdnadshavare, god man eller eleven själv tar därefter kontakt med skolan för att ansöka om plats. När eleven har blivit antagen registreras eleven i den läns gemensamma databasen av gymnasieskolan.

För asylsökande elever och för de elever som vistas här med tillfälligt uppehållstillstånd måste skolorna uppge Migrationsverkets dossiernummer samt adressuppgifter till utbildningsenheten. För elever med vårdnadshavare från annat EU-land, EES-land eller Schweiz som vistas här måste arbetsgivare anges. Dessa uppgifter måste anges på den ansökan om statsbidrag som kommunen gör.

Elever som vistas här utan tillstånd har inte något aktuellt dossiernummer och ska heller inte uppge något tidigare dossiernummer som är ogiltigt.

Begrepp

- Enligt skollagen är en elev *nyanländ* i fyra år och eleven ska ha kommit till Sverige i skolpliktig ålder. Det betyder att om har eleven gått i förskoleklass i Sverige är eleven inte nyanländ även om den vistats här mindre än fyra år.
- Migrationsverket utfärdar ett *LMA-kort*, Lagen om mottagande av asylsökande, med ett dossiernummer. Dossiernumret måste anges när kommunen söker statsbidrag hos Migrationsverket.
- Migrationsverket kan utfärda tillstånd för asylsökande att de är befriade från kravet att ha arbetstillstånd och beteckningen *AT-UND* ska då finnas på LMA-kortet.